

vonnis

GEMEENSCHAPPELIJK HOF VAN JUSTITIE

VAN ARUBA, CURAÇAO, SINT MAARTEN EN VAN BONAIRE, SINT EUSTATIUS EN SABA

Zaaknummer: H 100/2017

Parketnummers: 500.00119/16 en 500.00052/17 (gevoegd aangebracht)

Uitspraak: 18 oktober 2018

Tegenspraak

Vonnis

gewezen op het hoger beroep, ingesteld tegen het vonnis van het Gerecht in eerste aanleg van Curaçao (hierna: het Gerecht) van 5 juli 2017 in de strafzaak tegen de verdachte:

O. I. B.,

geboren op ... 1964 te Curaçao,

wonende in Curaçao, thans alhier gedetineerd.

Hoger beroep

Het Gerecht heeft het openbaar ministerie bij zijn vonnis niet-ontvankelijk verklaard in de strafvervolgning van de verdachte ter zake van een in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 3 alternatief/cumulatief ten laste gelegde vorm van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als feit 3a).

Het Gerecht heeft bij dat vonnis verder de verdachte vrijgesproken van de volgende, in diezelfde zaak, ten laste gelegde feiten:

- de eerste onder 1 alternatief/cumulatief ten laste gelegde vorm van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als feit 1a);
- de onder 2 ten laste gelegde vormen van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als de feiten 2a en 2b);
- de onder 3 resterende ten laste gelegde vorm van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als feit 3b);
- de onder 6 ten laste gelegde verkrachtingen;
- de onder 8 alternatief/cumulatief ten laste gelegde aanranding van de eerbaarheid (door het Gerecht nader aangeduid als feit 8b).

Het Gerecht heeft bewezen verklaard dat de verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan de overige ten laste gelegde feiten. In de zaak met parketnummer 500.00119/16 zijn de volgende feiten bewezen verklaard:

- de tweede, derde en vierde onder 1 alternatief/cumulatief ten laste gelegde vormen van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als de feiten 1b, 1c en 1d);
- de onder 4 alternatief/cumulatief ten laste gelegde vormen van ontucht (door het Gerecht nader aangeduid als de feiten 4a en 4b);
- de onder 5 ten laste gelegde verkrachting;
- de onder 7 ten laste gelegde feitelijke aanrandingen van de eerbaarheid (door het Gerecht nader aangeduid als feit 7a);
- de onder 7 ten laste gelegde verkrachtingen (door het Gerecht nader aangeduid als feit 7b);

-
- de onder 8 ten laste gelegde verkrachtingen (door het Gerecht nader aangeduid als feit 8a);
 - de onder 9 ten laste gelegde feitelijke aanranding van de eerbaarheid.
- Daarnaast is de in de zaak met parketnummer 500.00052/17 ten laste gelegde vorm van ontucht bewezen verklaard.

Het Gerecht heeft de verdachte voor deze bewezen verklaarde feiten veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 9 jaren met aftrek van voorarrest en heeft hem daarnaast voor de duur van 14 jaren ontzet uit het recht om het beroep uit te oefenen van leidsman van de door hem opgerichte geloofsgemeenschap of een soortgelijk kerkelijk beroep.

Het Gerecht heeft de vordering van de benadeelde partij D. J. toegewezen tot een bedrag van NAF 150,-- en in dat verband ook een schadevergoedingsmaatregel aan de verdachte opgelegd.

Zowel de verdachte als de officier van justitie heeft hoger beroep ingesteld.

Omvang van het hoger beroep

De verdachte noch de officier van justitie heeft het hoger beroep bij akte beperkt. Uit de appelschriftuur die de officier van justitie heeft ingediend, blijkt dat de grieven van het openbaar ministerie zich uitsluitend richten tegen de hoogte van de door het Gerecht opgelegde gevangenisstraf en de duur van de ontzetting uit het recht om het beroep van kerkleider uit te oefenen. De procureur-generaal heeft ter terechtzitting van het Hof bevestigd dat het hoger beroep zich niet richt tegen de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie ter zake van feit 3a en evenmin tegen de vrijspraken van de feiten 2, 3b en 6. Als het hoger beroep van de officier van justitie bij akte zou zijn beperkt, zouden die beslissingen in hoger beroep zijn beschermd. Nu dat niet het geval is, zijn strikt genomen alle feiten aan beoordeling in hoger beroep onderworpen. Het Hof heeft desalniettemin ter terechtzitting besloten er rekening mee te zullen houden dat de grieven van het openbaar ministerie zich niet richten tegen de beslissingen van het Gerecht ter zake van de feiten 2, 3 en 6; dat betekent concreet dat het Hof zich aan die beslissingen conformeert.

Onderzoek van de zaak

Dit vonnis is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting.

Het Hof heeft kennisgenomen van de vordering van de procureur-generaal, mr. M.L.A. Angela, en van hetgeen naar voren is gebracht door de verdachte en zijn raadvrouw, mr. N. Harlequin, advocaat in Nederland, die op de voet van artikel 57, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering (hierna: Sv) toestemming heeft gekregen om in samenwerking met mr. A.S.M. Blonk, advocaat in Curaçao, in deze zaak als advocaat op te treden.

De procureur-generaal heeft gevorderd dat het Hof het vonnis waarvan beroep zal vernietigen en, opnieuw rechtdoende, onder aanvulling van de bewijsvoering dezelfde feiten als het Gerecht bewezen zal verklaren en de verdachte daarvoor zal veroordelen tot een gevangenisstraf voor de duur van 12 jaren met aftrek van voorarrest en de verdachte daarnaast voor de duur van 15 jaren zal ontzetten uit het beroep van kerkleider. De vordering behelst voorts de verbeurdverklaring van de onder de verdachte in beslag genomen en aan hem toebehorende auto's, en wederom de toewijzing van de vordering van de benadeelde partij D. J. tot een bedrag van NAF 150,-- met oplegging van een schadevergoedingsmaatregel aan de verdachte.

De verdediging heeft primair bepleit dat het openbaar ministerie niet-ontvankelijk zal worden verklaard in de strafvervolgning van het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 ten laste gelegde feit en subsidiair dat de verdachte van dat feit zal worden vrijgesproken. De verdediging heeft verder bepleit dat de verdachte ook zal worden vrijgesproken van de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 ten laste gelegde feiten. Voor het geval deze verweren (deels) worden gepasseerd, is een straftoematingsverweer gevoerd. Wat betreft de verdediging zouden de in beslag genomen auto's moeten worden teruggegeven aan de verdachte en zou de benadeelde partij niet-ontvankelijk moeten worden verklaard in haar vordering tot schadevergoeding.

Vonnis waarvan beroep

Het Hof komt tot een andere bewezenverklaring en andere straffen dan het Gerecht. Het vonnis waarvan beroep kan daarom niet in stand blijven.

Tenlastelegging

Aan de verdachte is een reeks zedendelicten ten laste gelegd. De ter terechtzitting in eerste aanleg gewijzigde tenlastelegging is omvangrijk en daarom omwille van de leesbaarheid aan dit vonnis gehecht.

Het Hof zal die tenlastelegging voorzien van dezelfde nadere aanduidingen als het Gerecht heeft gedaan.

In het kort komt het erop neer dat de verdachte van de volgende feiten wordt verdacht:

Zaak met parketnummer 500.00119/16	
Feit 1a.	Meerdere keren ontucht met aangeefster L op 11-jarige leeftijd
Feit 1b.	Meerdere keren ontucht met aangeefster L van haar 12 ^e tot en met haar 14 ^e jaar, waarbij de ontucht mede bestond uit het seksueel binnendringen van het lichaam
Feit 1c.	Meerdere keren ontucht met aangeefster L van haar 15 ^e tot en met haar 17 ^e jaar, waarbij onder meer misbruik is gemaakt van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht

Feit 1d.	Meerdere keren ontucht met aangeefster L van haar 11 ^e tot en met haar 17 ^e jaar, toen zij aan verdachtes zorg en waakzaamheid was toevertrouwd
Feit 2a.	Meerdere keren ontucht met aangeefster S op 14-jarige leeftijd, waarbij de ontucht mede bestond uit het seksueel binnendringen van het lichaam
Feit 2b.	Meerdere keren ontucht met aangeefster S op 14-jarige leeftijd, toen zij aan verdachtes zorg en waakzaamheid was toevertrouwd
Feit 3a.	Meerdere keren ontucht met aangeefster D van haar 12 ^e tot en met haar 14 ^e jaar
Feit 3b.	Meerdere keren ontucht met aangeefster D van haar 12 ^e tot en met haar 14 ^e jaar, toen zij aan verdachtes zorg en waakzaamheid was toevertrouwd
Feit 4a.	Meerdere keren ontucht met aangeefster T op 12-jarige leeftijd
Feit 4b.	Meerdere keren ontucht met aangeefster T op 12-jarige leeftijd, toen zij aan verdachtes zorg en waakzaamheid was toevertrouwd
Feit 5.	Verkrachting van aangeefster T op 20-jarige leeftijd
Feit 6.	Meerdere verkrachtingen van aangeefster De W op 20- en/ of 21-jarige leeftijd
Feit 7a.	Meerdere feitelijke aanrandingen van de eerbaarheid van aangeefster A op 19-jarige leeftijd
Feit 7b.	Meerdere verkrachtingen van aangeefster A van haar 20 ^e tot en met haar 22 ^e jaar
Feit 8a.	Meerdere verkrachtingen van aangeefster H van haar 19 ^e tot en met haar 23 ^e jaar
Feit 8b.	Feitelijke aanranding van de eerbaarheid van aangeefster H op 23- of 24-jarige leeftijd
Feit 9.	Feitelijke aanranding van de eerbaarheid van aangeefster De J op 28- of 29-jarige leeftijd
Zaak met parketnummer 500.00052/17	
Feit	Ontucht met aangeefster M op 16-jarige leeftijd

Ontvankelijkheid van het openbaar ministerie

Het Hof verenigt zich met de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie met betrekking tot het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 3a ten laste gelegde feit. Het Gerecht heeft in dat verband met juistheid overwogen dat dit feit indertijd een klachtdelict betrof. Dat wil zeggen dat slechts vervolging kan worden ingesteld indien een klacht (een uitdrukkelijke wens tot vervolging) is ingediend. In dit geval blijkt dat de klachtgerechtigde dit op geen enkel moment heeft gedaan.

De raadvrouw heeft ter terechtzitting in hoger beroep opnieuw bepleit dat het openbaar ministerie ook niet-ontvankelijk dient te worden verklaard met betrekking tot het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 ten laste gelegde feit, dat in Nederland is gepleegd. Dit verweer, dat in eerste aanleg ook werd gevoerd, klaagt erover dat het openbaar ministerie in Nederland niet ten spoedigste tot vervolging is overgegaan en evenmin de Landelijk Expertisegroep Bijzondere

Zedenzaken (hierna: LEBZ) heeft ingeschakeld. De raadvrouw heeft in hoger beroep geen andere argumenten aangedragen dan in eerste aanleg, terwijl het Gerecht het verweer gemotiveerd heeft verworpen en die motivering het volgende inhoud: *“Een inhoudelijke beoordeling van een dergelijk verweer zal slechts kunnen plaatsvinden als de verdediging duidelijk en gemotiveerd aangeeft waarom het gestelde verzuim, mede in het licht van de in artikel 413 lid 7 Sv genoemde factoren, te weten het karakter, het gewicht en de strekking van de norm, de ernst van de normschending, het nadeel dat daardoor werd veroorzaakt en de mate van verwijtbaarheid van degene die de norm schond, moet leiden tot het door de verdediging beoogde rechtsgevolg. Aan dit vereiste is niet voldaan. De stellingen van de verdediging zijn beslist onvoldoende onderbouwd inzake de vraag waarom het gestelde verzuim, gelegd langs de lat van de in voormeld artikellid genoemde overige factoren, moet leiden tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie. Het verweer faalt al om die reden.”*

Het Gerecht heeft daarmee toepassing gegeven aan de vaste jurisprudentie van de Hoge Raad (HR 30 maart 2004, ECLI:NL:HR:2004:AM2533).

Het had op de weg van de verdediging gelegen om in hoger beroep alsnog aan te geven waarom in dit specifieke geval dit rechtsgevolg – nota bene het zwaarste rechtsgevolg – moet worden verbonden aan het gestelde verzuim. Dat klemmt temeer nu (ook volgens de raadvrouw) sprake is van een situatie waarin de consultatie van de LEBZ niet verplicht, maar facultatief is voorgeschreven. Die nadere motivering is in hoger beroep niet door de verdediging gegeven.

Het verweer wordt verworpen.

Vrijspraken feiten 1a, 2a, 2b, 3b en 6 in zaak met parketnummer 500.00119/16

Het Hof kan zich, evenals het openbaar ministerie en de verdediging, verenigen met de door het Gerecht gegeven vrijspraken van de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 1a, 2a, 2b, 3b en 6 ten laste gelegde feiten. De verdachte zal daarvan dan ook worden vrijgesproken.

Bewezenverklaring

Het Hof acht – op grond van de bewijsmiddelen en de nadere bewijsoverwegingen, in onderling verband en samenhang beschouwd – wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 1b, 1c, 1d, 4a, 4b, 5, 7a, 7b, 8a, 8b en 9 ten laste gelegde feiten, alsook het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 ten laste gelegde feit heeft begaan, met dien verstande dat:

- Zaak met parketnummer 500.00119/16

1b.

hij op ~~een of meer~~ tijdstippen in of omstreeks de periode vanaf 17 mei 2006 tot en met 16 mei 2009 te Curaçao, (telkens) met R. L, geboren op ... 1994, die toen de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van vijftien jaren had bereikt, (telkens)

buiten echt ontuchtige handelingen heeft gepleegd die (~~mede~~) bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van R. L, bestaande die ontuchtige handelingen uit:

- het zich laten pijpen door die R. L en/of zijn, ~~verdachte 's penis in de mond van die R. L te stoppen/duwen~~ en/of
- het plaatsen en/of duwen en/of houden van zijn, *verdachtes*, penis en/of vinger in de vagina en/of anus van die R. L;

1c.

hij op ~~een of meer~~ tijdstippen in of omstreeks de periode vanaf 17 mei 2009 tot en met 16 mei 2012 te Curaçao, door ~~giften of~~ misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht ~~of door misleiding~~ een persoon, R. L, geboren op 1994, waarvan verdachte wist ~~of redelijkerwijs moest vermoeden~~ dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet had bereikt, (telkens) opzettelijk heeft bewogen ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen van verdachte te dulden, bestaande die ontuchtige handelingen uit:

- het zich laten pijpen door die R. L en/of zijn, ~~verdachtes penis in de mond van die R. L te stoppen/duwen~~ en/of
- het plaatsen en/of duwen en/of houden van zijn, *verdachtes*, penis en/of vinger in de vagina en/of de anus van die R. L,

bestaande die gift uit een (~~blauwkleurige~~) mobiele telefoon van het merk Blackberry en/of

bestaande dat uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht uit:

- het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte en die R. L en/of
- het feit dat hij, verdachte, de apostel/pastor was van de kerkgemeenschap ≠ Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/~~Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community~~ en/of voor die R. L fungeerde als ware hij een vader en/of een mentor en/of een geestelijke vader en/of
- haar kwetsbaarheid en/of beïnvloedbaarheid en/of psychische gesteldheid;

1d.

hij op ~~een of meer~~ tijdstippen in of omstreeks de periode vanaf 17 mei 2005 2006 tot en met 16 mei 2012 te Curaçao, (telkens) ontucht heeft gepleegd met *een* aan zijn zorg en waakzaamheid toevertrouwde minderjarige, genaamd ~~met~~ R. L, geboren op 1994, bestaande die ontuchtige handelingen uit:

- het met zijn, *verdachtes*, hand(en) (over de kleding heen) betasten van de borsten en/of billen en/of vagina van die R. L en/of
- het likken aan de borsten en/of vagina van die R. L en/of het tongzoenen van die R. L en/of
- het tonen van zijn, verdachte 's onblote penis aan die R. L en/of
- het zich laten pijpen door die R. L en/of zijn, *verdachtes*, penis in de mond van die R. L te stoppen/duwen en/of
- het plaatsen en/of duwen en/of houden van zijn, *verdachtes*, penis en/of vinger tegen/in de vagina en/of anus van die R. L;

4a.

hij op ~~een of meer~~ tijdstippen in ~~of omstreeks~~ de periode vanaf 17 april 2012 tot en met 31 juli 2012 12 januari 2013 te Curaçao, met T. T geboren op 2000, die toen de leeftijd van zestien jaren nog niet had bereikt, (telkens) buiten echt ontuchtige handelingen heeft gepleegd,

bestaande die ontuchtige handelingen *(telkens)* uit:

- het omhelzen van die T. T en/of
- het *daarbij* betasten/strelen van het lichaam en/of de billen van die T. T;

4b.

hij op ~~een of meer~~ tijdstippen in ~~of omstreeks~~ de periode vanaf 17 april 2012 tot en met 31 juli 2012 ~~12 januari 2013~~ te Curaçao, *(telkens)* ontucht heeft gepleegd met ~~een~~ aan zijn zorg en waakzaamheid toevertrouwde minderjarige, genaamd ~~met~~ T. T, geboren op 2000,

bestaande die ontuchtige handelingen *(telkens)* uit:

- het omhelzen van die T. T en/of
- het *daarbij* betasten/strelen van het lichaam en/of de billen van die T. T;

5.

hij in ~~of omstreeks~~ de periode van 1 oktober 2013 tot en met 31 oktober 2013 Curaçao door ~~geweld of (een) andere feitelijke(i)d(en) dan geweld en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ A. T (geboren op ~~maar~~ 1993) heeft gedwongen tot het ondergaan van ~~(een) handeling(en) die bestond(en) uit of mede bestonden uit~~ het seksueel binnendringen van het lichaam van die T, hebbende *hij*, verdachte, zijn penis in de vagina en/of de mond van die T gestopt en/of de borsten (over de kleding heen) en/of buik, ~~althans het lichaam~~, betast en/of die T ~~op de mond~~ gekust, en bestaande ~~dat geweld of die feitelijke(i)d(en) en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ uit:

- het met die T, in zijn, *verdachtes*, auto (in de nachtelijke uren) rijden naar en/of parkeren nabij het strand van Boca Sami/Klein St Michiel en/of
- die T in de geparkeerde auto ~~vaderlijk~~ omhelzen en/of
- het kapot trekken van de knoop en/of ritsluiting van de broek van die T en/of de broek en/of onderbroek van die T ~~(met kracht)~~ naar beneden trekken ~~(tot aan de knieën)~~ en/of
- het met zijn, *verdachtes*, volle gewicht op die T te liggen, waardoor die T geen kant op kon en/of bang werd en/of
- het ~~(met kracht)~~ vastpakken van die T en/of die T naar zich toe trekken en/of die T op zijn, *verdachtes*, schoot zetten en/of
- het duwen van het hoofd van die T (in de richting van zijn penis) en/of opdragen aan die T om op zijn, *verdachtes*, penis te zuigen en/of
- die T voor een kort tijdsbestek bewusteloos en/of tot verminderde bewustzijn laten geraken en/of in een soort trance en/of shocktoestand te laten geraken (waardoor die T geen controle over haar lichaam had) en/of
- psychische druk en/of uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend ~~(spiritueel/fysiek/gezags)~~ overwicht van hem, verdachte op die T, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte, en die T en/of de hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die T als een ~~devoot en/of trouwe volgeling van die gemeenschap~~/lid van de jeugdgroep ~~van die kerkgemeenschap~~ en/of de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die T, aldus hebbende hij, verdachte, een voor die T ongelijkwaardige/afhankelijkheidssituatie doen ontstaan en/of die T in een weerloze toestand

~~gebracht~~ waardoor die T niet volkomen in staat was weerstand te bieden en/of zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen en/of ~~waardoor er voor die T een bedreigende situatie was ontstaan;~~

7a.

hij in ~~of omstreeks~~ de periode vanaf 6 maart 2012 tot en met 5 maart 2013 te Curaçao, ~~een of meerdere malen door geweld of (een) andere feitelijke(i)d(en) dan geweld en/of bedreiging met geweld of (een) andere feitelijke(i)d(en)~~

M. A (geboren op ... 1993) heeft gedwongen tot het ~~plegen en/of dulden van een of meer~~ ontuchtige handeling(en), bestaande uit:

- ~~het~~ betasten van de mond en/of borsten en/of vagina, ~~althans het lichaam,~~ van die A en/of

- ~~het~~ kussen van de mond en/of tongzoenen van die A,

en bestaande ~~dat geweld of die andere feitelijke(i)d(en) en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ uit:

- het zeggen/~~opdragen~~ aan die A om dicht bij hem te komen zitten in zijn, ~~verdachte,~~ auto en/of hem te omhelzen en/~~of dat zij hem, verdachte, 'daddy' te kon~~ noemen en/of

- het tegen die A zeggen dat hij, ~~verdachte,~~ die A, nooit op drie plekken zal aanraken, te weten mond, borsten en vagina en/of

- (al rijdende in zijn, ~~verdachte,~~ auto) vervolgens onverwachts/onverhoeds die A op die drie plekken ~~aanraken~~ en/of

- als pastor tegen die A zeggen: 'God vergeeft, maak je geen zorgen' en/~~of~~

- ~~psychische druk en/of~~ uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend (~~spiritueel/fysiek/gezags~~)overwicht van hem, ~~verdachte,~~ op die A, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, ~~verdachte,~~ en die A en/~~of de~~ hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die A als een ~~devoot en/of trouwe volgeling van die gemeenschap/lid van de jeugdgroep van die kerkgemeenschap en/of de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die A,~~

aldus hebbende hij, ~~verdachte,~~ (telkens) een voor die A ongelijkwaardige-/afhankelijkheidssituatie doen ontstaan en/of ~~die A in een weerloze toestand~~

~~gebracht~~ waardoor die A niet volkomen in staat was weerstand te bieden en/of zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen en/of ~~waardoor er voor die A een bedreigende situatie was ontstaan;~~

7b.

hij in ~~of omstreeks~~ de periode van 6 maart 2013 tot en met 30 april 2015 te Curaçao door ~~geweld of (een) andere feitelijke(i)d(en) dan geweld en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ M. A (geboren op 1993) (telkens) heeft

gedwongen tot het ondergaan van (een) handeling(en) die ~~bestond(en) uit of mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van die A, hebbende hij, verdachte, zijn penis in de vagina van die A gestopt/geduwd en/of die A op de mond gekust en/of de billen, althans het lichaam van die A betast,~~

en bestaande ~~dat geweld of die feitelijke(i)d(en) en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ uit:

- het blijven sturen van (app)berichten dat hij, verdachte, die A zal komen ophalen voor een ontmoeting ~~en/of die A volledig onder zijn, verdachte's controle houden en/of~~
- het met die A in zijn, *verdachtes*, auto rijden naar een parkeerplaats bij Zuikertuintje ~~en/of naar een afgelegen plek en/of die A uitkleden en/of~~
- ~~die A voor een kort tijdsbestek in een staat van bewusteloosheid en/of verminderde bewustzijn laten geraken (waardoor die A geen controle over haar lichaam had) en/of die A vervolgens schudden om bij te komen en/of~~
- als pastor aan die A zeggen dat zij niet moet huilen maar bidden ~~en/of dat die A de demonen uit moet braken en dat God haar zal vergeven en/of~~
- als pastor aan die A zeggen dat net zoals hij, verdachte, demonen uit mensen haalt door te bidden, hij, verdachte, demonen ook in mensen kan plaatsen ~~en/of dat door de demon die hij, verdachte, in die A had geplaatst zij afschuw zal voelen met hem, verdachte, geslapen te hebben, althans woorden van gelijke strekking (waardoor die A bang was geworden) en/of~~
- psychische druk ~~en/of~~ uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend (spiritueel/fysiek/gezags)overwicht van hem, verdachte, op die A, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte, en die A ~~en/of~~ de hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die A als een ~~devoet en/of trouwe volgeling van die gemeenschap/lid van de jeugdgroep van die kerkgemeenschap en/of~~ de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die A, aldus hebbende hij, verdachte, (telkens) een voor die A ongelijkwaardige-/afhankelijkheidssituatie doen ontstaan ~~en/of die A in een weerloze toestand gebracht~~ waardoor die A niet volkomen in staat was weerstand te bieden ~~en/of~~ zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen ~~en/of~~ ~~waardoor er voor die A een bedreigende situatie was ontstaan;~~

8a.

hij in ~~of omstreeks~~ de periode van 9 januari 2009 tot en met 31 december 2013 te Curaçao door ~~geweld of (een) andere feitelijke(i)d(en) dan geweld en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ (M. H (geboren op ... 1990) (telkens) heeft gedwongen tot het ondergaan van (een) handeling(en) die ~~bestond(en) uit of~~ mede bestonden uit het seksueel binnendringen van het lichaam van die H, hebbende *hij*, verdachte, zijn penis in de vagina van die H gestopt/~~geduwd~~ ~~en/of~~ die H op de mond gekust ~~en/of~~ die H op de billen geklapt ~~en/of~~ de benen gestreeld, en bestaande ~~dat geweld of die feitelijke(i)d(en) en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijke(i)d(en)~~ uit:

- het opdragen aan die H om hem, verdachte, te ~~ontmoeten bij de jacht-/visserhaven(s) te Piskadera en/of Jan Sofat en/of Parera en/of Noordkant en/of (een) hotel(s) en/of de woning van hem, verdachte, en/of die H volledig onder zijn, verdachtes, controle te houden en/of~~
- ~~het opdragen aan die H ophalen om in zijn, verdachtes, auto mee te rijden naar bovengenoemde plekken Jan Sofat en/of~~
- ~~die H in een soort trance en/of schoktoestand te laten geraken (waardoor die H geen controle over haar lichaam had) en/of~~

-
- met zijn, *verdachtes*, volle gewicht onverhoeds op die H te gaan liggen en/of die H uitkleden, terwijl hij op die H lag in zijn, *verdachtes*, auto en/of ~~als pastor die H ervan overtuigen dat zijn, *verdachtes*, handelingen gelijkend zijn aan die van (de polygame) Koning David en/of dat zijn, verdachte 's, kerk een Davids kerk is en/of~~
 - psychische druk en/of uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend (spiritueel/fysiek/gezags)overwicht van hem, verdachte, op die H, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte, en die H en/of de hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die H als een ~~devoot en/of trouwe volgeling van die gemeenschap~~/lid van de jeugdgroep *van die kerkgemeenschap* en/of de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die H, aldus hebbende hij, verdachte, (telkens) een voor die H ongelijkwaardige-/afhankelijkheidsituatie doen ontstaan en/of ~~die H in een weerloze toestand gebracht~~ waardoor die H niet volkomen in staat was weerstand te bieden en/of zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen en/of ~~waardoor er voor die H een bedreigende situatie was ontstaan;~~

8b.

hij ~~op een of meerdere tijdstippen in of omstreeks~~ de periode vanaf 1 december 2013 tot en met 1 december 2014 te Curaçao, door geweld en/of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) en/of ~~bedreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en)~~ M. H (geboren op 1990) heeft gedwongen tot het ~~plegen en/of dulden van een of meer~~ ontuchtige handeling(en), bestaande uit:

- het openen van de benen en/of de schaamlippen van de vagina van die H (om na te gaan of die H seks had gehad met een *andere* persoon) en bestaande dat geweld en/of die andere feitelijkhe(i)d(en) en/of ~~die bedreiging met geweld of die andere feitelijkhe(i)d(en)~~ uit:
 - het naar die H toelopen en/of de sleutel uit het contact van de auto van die H trekken en/of die H in het gezicht spugen en/of die H in de stoel van de medeinzittende duwen en/of
 - het met de auto van die H rijden naar een kampeerterrein te Brakkeput en/of
 - de broek van die H uittrekken en/of (met kracht) ~~de haar~~ onderbroek kapot scheuren en/of
 - die (weerstand biedende) H uit de auto trekken en/of over de grond slepen (waarbij die H een kap op de bovenlip heeft opgelopen en/of die H uitschelden voor hond/hoer en/of
 - het stuurwiel van de auto van die H kapot slaan en/of
- psychische druk en/of uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend (spiritueel/fysiek/gezags)overwicht van hem, verdachte op die H, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte, en die H en/of de hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die H als een ~~devoot en/of trouwe volgeling van die gemeenschap~~/lid van de jeugdgroep *van die gemeenschap* en/of de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die H,

aldus hebbende hij, verdachte, (~~telkens~~) een voor die H ongelijkwaardige-/afhankelijkheidssituatie doen ontstaan en/of die H in een weerloze toestand gebracht waardoor die H niet volkomen in staat was weerstand te bieden en/of zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen en/of waardoor er voor die H een bedreigende situatie was ontstaan.

9.

hij in ~~of omstreeks~~ de periode vanaf 1 mei 2015 tot en met 28 februari 2016 te Curaçao, door geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) ~~dan geweld en/of bedreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en)~~ M. de J (geboren op 1986) heeft gedwongen tot het plegen en/of dulden van een ~~of meer~~ ontuchtige handeling(en), ~~bestaande uit~~ namelijk:

- die De J met zijn, *verdachte*, hand te klappen op de billen en/of
- die De J stevig te omhelzen en/of te kussen in de nek en/of
- tegen die de J te zeggen om met hem, *verdachte* mee te gaan om 'vieze dingen' te doen ('Ban hasi kos di stinki')

en bestaande dat geweld of die andere feitelijkhe(i)d(en) en/of die bedreiging met geweld of die andere feitelijkhe(i)d(en) uit:

- het roepen van die De J zodat zij zijn, *verdachte*'s kantoor en/of de keuken binnen ging en/of
- die De J onverhoeds aanraken (klappen op de billen) als zij zich omdraait om bij hem, *verdachte*, vandaan te lopen en/of *het* onverhoeds af gaan op die De J en proberen haar om haar op de mond te proberen te kussen en/of
- psychische druk en/of uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend (spiritueel/fysiek/gezags)overwicht van hem, *verdachte* op die de J, bestaande dat overwicht uit het leeftijdsverschil tussen hem, *verdachte*, en die ——— De J en/of de hoedanigheid van apostel/pastor, althans geestelijke leider van de kerkgemeenschap/Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion/Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community ten opzichte van de positie van die De J als een devoot en/of trouwe volgeling van dat gemeenschap/lid van de jeugdgroep en/of de hoedanigheid van een vaderfiguur die als vertrouwenspersoon fungeerde voor die De J,

aldus hebbende hij, verdachte, (~~telkens~~) een voor die De J ongelijkwaardige-/afhankelijkheidssituatie doen ontstaan en/of die De J in een weerloze toestand gebracht waardoor die de J niet volkomen in staat was weerstand te bieden en/of zich te verzetten tegen eerdergenoemde seksuele handelingen en/of waardoor er voor die De J een bedreigende situatie was ontstaan.

- Zaak met parketnummer 500.00052/17

hij op ~~of omstreeks~~ 3 februari 2013 te Rotterdam Capelle aan de IJssel, althans in Nederland, een ~~of meermalen~~ door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht, een persoon, K.S. M, geboren op 1997, waarvan verdachte ~~wist of~~ redelijkerwijs moest vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet had bereikt, opzettelijk heeft bewogen ontuchtige handelingen te plegen en/of zodanige handelingen van verdachte te dulden, bestaande die handelingen onder meer uit:

- het zich laten pijpen door die M en/of
- het plaatsen en/of houden van zijn, *verdachte*, vinger en/of penis in de vagina van die M,

bestaande dat uit feitelijke verhouding voorvloeiend overwicht uit:

- het leeftijdsverschil tussen hem, verdachte en die M en/of
- het feit dat hij, verdachte, de apostel en/of pastor was van de kerkgemeenschap /Stichting Iglesia Lluvias de Bendicion en/of voor die M fungeerde als ware hij een mentor en/of geestelijk vader en/of haar kwetsbaarheid en/of beïnvloedbaarheid en/of psychische gesteldheid.

Het Hof acht niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan hierboven is bewezen verklaard, zodat hij daarvan zal worden vrijgesproken.

De in de tenlastelegging voorkomende taal- en/of schrijffouten of omissies zijn verbeterd (*cursief*). In dat verband verdient opmerking dat het Gerecht terecht heeft geconstateerd dat de tenlastelegging in de zaak met parketnummer 500.00052/17 een kennelijke misslag bevat. In die tenlastelegging is immers “Capelle aan de IJssel” als pleegplaats opgenomen, terwijl voor alle procespartijen – ook voor de verdachte en zijn raadslieden – kenbaar was dat het ziet op een verdenking gepleegd in het Bastion Hotel, aan de Hoofdweg 40 in Rotterdam. De verdachte wist dat hij zich daartegen moest verweren. Het Hof heeft daarom, gelijk het Gerecht, de juiste pleegplaats in de bewezenverklaring opgenomen. De verdachte is daardoor niet geschaad in de verdediging.

Bewijsmiddelen

Het Hof verenigt zich met de door het Gerecht gemaakte selectie van de bewijsmiddelen. Het Hof neemt deze bewijsmiddelen over, verwijst daarnaar en legt deze ten grondslag aan zijn bewezenverklaring. Een kleine verschrijving in bewijsmiddel 36 – 16 oktober 2010 in plaats van 16 oktober 2011 – wordt daarbij hersteld.

Aangezien het Hof één feit meer bewezen heeft verklaard dan het Gerecht, namelijk het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 8b ten laste gelegde feit, zullen de bewijsmiddelen ook worden aangevuld. Het Hof doet dat als volgt:

1. M H heeft tegenover de politie het volgende verklaard: *“Eind 2013 kwam J de W vanuit Nederland. We hebben elkaar leren kennen bij de kerk. L begon ons te controleren. Later, begin 2014, hadden J en ik een ontmoeting te Hooks Hut (het Hof: in Curaçao). Toen ik naar huis reed, reed J op zijn scooter achter me aan om mij te vergezellen. Komende bij mijn huis straat, zag ik L op de hoek in zijn auto. L stopte mij, liep naar mijn auto toe en trok de sleutel uit het sleutelcontact van mijn auto, spuugde in mijn gezicht. Ik merkte dat L boos was. Toen L de scooter van J hoorde aan komen rijden, begon L te doen alsof hij normaal was, dus niet boos. Hij praatte met J en vertelde hem om weg te gaan. J moest bij de kerk op hem wachten. Daarna duwde L mij op de stoel van de mede inzittende en ging achter het stuur zitten. L reed richting het kampterrein te Brakkeput. Komende aldaar trok L mijn kleren uit elkaar, scheurde mijn broek en deed mijn benen open om te kijken of hij sporen kan vinden. L was ervan overtuigd dat J en ik die nacht een seksuele relatie met elkaar hadden. Hierna sleepte L mij uit mijn auto op de grond. Gedurende het worstelen om te voorkomen dat L mij uit de auto haalde, had ik een kap (vrije vertaling door het Hof: een wond) op mijn bovenlip opgelopen. L begon mij uit te schelden en riep vieze woorden naar*

mij. Onder andere dat ik een hond was, een hoer en een heleboel andere vieze woorden. Ik had niets teruggezegd, want ik was bang van hem. L was erg agressief geworden. Nadat L mij had uitgescholden, stapten wij weer in mijn auto. Vervolgens reden we terug en nam hij zijn auto en reed weg. Gedurende het rijden had hij door het steeds hevig slaan op mijn stuurwiel, deze kapot gemaakt.”¹

2. Tijdens een ander politieverhoor heeft zij daarover nog het volgende verklaard: *“L had de schaamlippen van mijn vagina met zijn hand geopend om te kijken of ik vleselijke gemeenschap met J had gehouden.”²*

3. J de W heeft over dit voorval het volgende verklaard: *“M en ik waren een keer ter hoogte van de parkeerplaats van Hooks Hut gaan zitten praten. Het was in de avonduren omstreeks 18:30 uur. De mobiele telefoon van M bleef steeds afgaan en ik vroeg mij af wie haar aan het bellen was, daar ze mij had gezegd dat ze vrijgezel was. M had haar mobiele telefoon niet opgenomen toen deze steeds afging. Toen het later werd heb ik haar gezegd dat ik haar halverwege naar huis zou begeleiden. M was met haar auto en ik was op een scooter. Toen we vandaar weggingen heb ik besloten haar tot haar huis te begeleiden. Het was tussen 22:00 en 23:00 uur. Het was op een vrijdag. Bij de ingang van de straat waar zij woont, stopte M haar auto.*

We hadden toen nog niets met elkaar. Toen zij stopte reed ik door en stopte naast haar auto. Toen ik naast haar auto kwam, zag ik dat L met zijn zwartkleurige jeep voor de auto van M stond.

L heeft tegen mij gezegd dat ik naar de kerk moest gaan en dat ik daar op hem moest wachten. Ik was op mijn scooter daar naartoe gereden. L was toen met M gebleven. Ik heb bij de kerk zeker anderhalf uur op L gewacht. Ik wilde weggaan, maar bleef uit respect op hem wachten.

De daaropvolgende dinsdag stonden M en ik in de kerk met elkaar te praten. Ik zag dat M een kapwond op haar bovenlip had.

Later heeft ze gezegd dat ze een relatie met L had. M zei dat het verleden tijd was en het aan niemand te vertellen. Ook vertelde ze mij dat de eerste keer dat L ons samen betrapte en mij naar het gebouw (het Hof: de kerk) stuurde om op hem te wachten, hij, dus L, haar hoofd tegen de zijkant van het autoportier had geslagen. Ook vertelde ze mij over de verwonding aan haar mond en zei dat L haar geslagen zou hebben. Het stuurwiel van de auto van M zou tijdens het vechten kapot zijn gegaan.”³

4. Bij een onderzoek in de auto van aangeefster M H werd vastgesteld dat de voering aan de binnenkant van het stuurwiel, waarop het embleem van de auto is aangebracht, een grote scheur vertoonde.⁴

Nadere bewijsoverwegingen

Met betrekking tot dit onder 8b bewezen verklaarde feit is het Hof, anders dan het Gerecht, van oordeel dat daarvoor voldoende wettig en overtuigend bewijs bestaat.

¹ Proces-verbaal verhoor getuige d.d. 4 april 2016, pagina 788 en 789 van het dossier.

² Proces-verbaal verhoor getuige d.d. 18 juni 2016, pagina 798 van het dossier.

³ Proces-verbaal verhoor getuige d.d. 3 mei 2016, pagina 606 tot en met 608 en 610 van het dossier.

⁴ Proces-verbaal van bevinding d.d. 15 juni 2016, pagina 861 tot en met 864 van het dossier.

De verklaringen van aangeefster H worden ondersteund door de verklaring van haar toenmalige vriend en de uitkomst van het onderzoek in haar auto. In het kader van de betrouwbaarheid van de verklaringen kan verder worden gewezen op de verklaring van een vriendin van aangeefster H, E. T., die heeft verklaard wat H daarover aan haar heeft verteld.⁵ Dat haar verklaring op onderdelen verschilt van die van aangeefster H, is verklaarbaar door het tijdsverloop en tast de betrouwbaarheid van de verklaringen niet aan. De verschillen zijn van ondergeschikte aard en maken dat de mogelijkheid van afstemming door het Hof als niet aannemelijk geworden terzijde moet worden geschoven. Het Hof concludeert daarom dat uit het onderzoek ter terechtzitting geen feiten of omstandigheden naar voren zijn gekomen op grond waarvan zou moeten worden getwijfeld aan de door aangeefster H beschreven toedracht.

Met betrekking tot de overige bewezen verklaarde feiten kan het Hof zich volledig vinden in de bewijsoverwegingen van het Gerecht. Het Hof neemt deze over en verwijst daarnaar. Hetgeen de verdediging daartegen heeft ingebracht, doet daaraan niet af.

De verdachte heeft ter terechtzitting in hoger beroep voor het eerst een inhoudelijke verklaring afgelegd. Daarbij heeft hij alle beschuldigingen stellig ontkend. Volgens hem is sprake van een complot om hem en zijn kerk buiten spel te zetten. Vanuit de kerken 'New Song' en 'House of Worship' zouden ex-leden van zijn kerk zijn benaderd en opgedragen om valse verklaringen tegen hem af te leggen. Ten aanzien van aangeefster L meent hij dat de beschuldiging ook kan voortkomen uit wraak van haar moeder, die hem zou verwijten dat zij van haar man is gescheiden.

Het Hof acht de verklaring van de verdachte ronduit ongeloofwaardig. De verdachte heeft niets naar voren gebracht dat afbreuk doet aan de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de aangeefsters. Integendeel zelfs: door zijn verklaring winnen die betrouwbaarheid en geloofwaardigheid juist aan kracht. Dat is te illustreren aan de hand van enkele bewijsmiddelen die om nadere uitleg door de verdachte schreeuwen.

Het Hof doelt daarmee in de eerste plaats op het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 bewezen verklaarde feit. De verklaring van aangeefster M wordt ondersteund door onder meer een factuur van het Bastion Hotel in Rotterdam, waarop is vermeld dat de verdachte op 3 februari 2013 een kamer heeft geboekt voor twee personen. Daarnaast gevraagd, heeft de verdachte verklaard dat hij nog nooit een hotelkamer in Nederland voor twee personen heeft geboekt. Als dat waar zou zijn, had het in de rede gelegen dat de verdediging dit objectieve steunbewijs had proberen te ontcrachten. Dat heeft de verdediging niet gedaan. Het Hof ziet dan ook geen aanleiding geloof te hechten aan deze geenszins nader onderbouwde verklaring van de verdachte.

Het Hof doelt in de tweede plaats op de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 7a en 7b bewezen verklaarde feiten. De verklaring van aangeefster A wordt daarbij in belangrijke mate ondersteund door een heimelijk gemaakte audio-opname van een gesprek, waarvan twee van de aanwezigen

⁵ Proces-verbaal van getuigenverhoor d.d. 16 april 2016, pagina 818 en 819.

(pastoor R en de moeder van aangeefster) hebben verklaard dat het inderdaad ging over de seksuele relatie tussen apostel (het Hof: de verdachte) en aangeefster A en dat de verdachte het bestaan van die seksuele relatie toen heeft bevestigd. De audio-opname duurt ruim 2,5 uur. Ter terechtzitting zijn voor de verdachte belastende fragmenten afgespeeld, teneinde hem in de gelegenheid te stellen daarop te reageren. Tijdens het eerste fragment is onder meer te horen dat de verdachte het volgende zegt:

“De situatie is al voor jou bekend en het eerste wat ik aan jou wil vragen, is om mij te vergeven omdat ik zo’n daad heb gepleegd. (...) Er hebben inderdaad onzedelijke zaken tussen mij en B (het Hof: aangeefster A) plaatsgevonden. (...) Kijk ik weet dat wij een fout hebben gemaakt, maar het geeft niet, je zult dan gewoon moeten biechten. Ik weet dat wij moeten biechten om verder te kunnen gaan.”

De verdachte heeft daarop verklaard dat de onzedelijke daad waarvoor hij vergeving heeft gevraagd, een omhelzing van aangeefster A was tijdens één van de kerkdiensten. Die omhelzing zorgde ervoor, zo beweerde hij, dat zij opgewonden raakte en tijdens de seks met haar vriend alleen nog aan hem kon denken. Volgens de bijbel zou de verdachte voor deze “religieuze fout” vergeving moeten vragen. Die verklaring heeft het Hof met verbazing angehooord. In het gehele gesprek wordt daarover immers met geen woord gerept, sterker nog, vele passages in het gesprek wijzen erop dat het wel degelijk ging over een seksuele relatie en/of seksuele handelingen tussen de verdachte en aangeefster. De verdachte heeft bovendien tijdens het gesprek weinig moeite gedaan om de beschuldigingen van aangeefster tegen te spreken. Het Hof wijst in dat verband op de volgende passages in het gesprek:

“[De verdachte]: B, heb jij tegen jouw wil seks met mij gehad?

[Aangeefster A]: Ja! (...) Het was niet ik.

[De verdachte]: Wie was het?

[Aangeefster A]: De geest die in mij was. (...) De eerste keer dat Apostel mij had aangeraakt. Hij had tegen mij gezegd dat er drie plaatsen aan mijn lichaam waren die hij nooit zou aanraken. Hij had die plaatsen aan mij gewezen. Dat waren mijn mond, mijn borsten en hier (het Hof: aangeefster A verklaarde later dat zij daarbij wees naar haar vagina). Toen hij hier aanraakte, voelde ik dat er iets in mijn kroop. Vanaf dat punt kon ik mijzelf niet herkennen. (...)

[De verdachte]: Jij was bezig mij te verleiden, B. Of ik het lekker vond, ja. Kijk, als iemand jou verleid, is het lekker. (...) Feit is dat, kijk, nu kunnen wij de geest beschuldigen. Wij kunnen jou beschuldigen, B. Wij kunnen mij beschuldigen of wij kunnen van alles en nog wat beschuldigen. Het enige wat wij nu willen (...) dat er een restauratie moet komen.

(...)[Aangeefster A]: Hij heeft mij nooit gedwongen. Hij heeft mij nooit gedwongen, maar altijd als het over was, vroeg ik aan mijzelf waarom ik dit had gedaan. Ik voelde mij niet goed met wat er was gebeurd.

[De verdachte]: Wat zei ik tegen jou elke keer als wij klaar waren? Wat is het woord dat ik altijd tegen jou zei? Je weet wat ik elke keer tegen jou zeg, want elke keer, elke keer (...) zeg ik tegen jou dat wij niet door konden gaan waarmee wij bezig waren. Ik zei dat wij moesten stoppen. (...)

[X] (het Hof: getuige X B-V, echtgenote van de verdachte): Of mijn echtgenoot zijn straf zal uitzitten? Ja. (...)

Want ik wil dat B zich realiseert. Ik ben een vrouw en jij bent een vrouw W (het Hof: getuige W S, de moeder van aangeefster A). Niemand kan jou dwingen om je benen open te maken. (...) Alleen dat wil ik dat zowel B als mijn echtgenoot zich realiseren. (...)

[W]: Nu begrijp ik dat zij (het Hof: aangeefster) al die keren een morning after pil slikte. Dat

maakte haar ziek, zij werd duizelig en haar bloeddruk ging ook omlaag. Dat is niet normaal voor een kind van haar leeftijd. (...)

[De verdachte]: B, wij hebben een fout gemaakt, B wij hebben een fout gemaakt. Ik erken dat ik een fout heb gemaakt. Ik heb een fout gemaakt B. Op het moment dat ik nee had moeten zeggen, had ik dat niet gedaan. Ik deed mee, ik ben ook fout. De situatie, ik ben fout, ik ben fout, ik ben fout. Ik ben fout, dit biecht ik op omdat ik bevrijd wil worden. Ik wil niet zeggen dat het B was. Ik ben het, L, ik was helemaal verkeerd, verkeerd en verkeerd."

De conclusie van het Hof is dat de verklaring van de verdachte dat hij slechts een "religieuze fout" heeft toegegeven, naar het rijk der fabelen moet worden verwezen.

Strafbaarheid en kwalificatie van het bewezen verklaarde

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 1b bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 251, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht van de Nederlandse Antillen (hierna: SrNA).

In het in diezelfde zaak onder 1c bewezen verklaarde is – voor wat betreft de periode tot 15 november 2011 – in de tenlastelegging de zinsnede 'een minderjarige, van onbesproken gedrag' niet opgenomen. Naar het oordeel van het Hof is dit een essentieel bestanddeel van het desbetreffende delict, dat niet kan worden ingelezen in de tenlastelegging. Het bewezenverklaarde betreffende de periode tot 15 november 2011 levert derhalve geen strafbaar feit op, zodat in zoverre ontslag van alle rechtsvervolging met betrekking tot dit feit dient te volgen. Het onder 1c bewezenverklaarde feit is – voor wat betreft de periode vanaf 15 november 2011 – telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:203 van het Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr).

Het Hof stelt vast dat deze bewezen verklaarde feiten in eendaadse samenloop zijn begaan met het onder 1d bewezen verklaarde. Het onder 1d bewezen verklaarde is voor wat betreft de periode tot 15 november 2011 telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 257 SrNA; voor wat betreft de periode vanaf 15 november 2011 is het telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:208, eerste lid, Sr.

Het onder 1b, 1c en 1d bewezen verklaarde wordt daarom als volgt gekwalificeerd:

Met iemand die wel de leeftijd van twaalf jaren maar nog niet die van vijftien jaren heeft bereikt, buiten echt ontuchtige handelingen plegen, die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam, meermalen gepleegd,

en

door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht een persoon waarvan hij weet dat deze de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, opzettelijk bewegen ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen te dulden, meermalen gepleegd,

in eendaadse samenloop gepleegd met

**ontucht plegen met een aan zijne zorg en waakzaamheid toevertrouwd
minderjarige, meermalen gepleegd,
en
ontucht plegen met een aan zijn zorg en waakzaamheid toevertrouwde
minderjarige, meermalen gepleegd.**

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 4a bewezen verklaarde is telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:202, eerste lid, Sr. Het in diezelfde zaak onder 4b bewezen verklaarde is telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:208, eerste lid, Sr. Ook deze feiten zijn in eendaadse samenloop gepleegd. Het onder 4a en 4b bewezen verklaarde wordt daarom als volgt gekwalificeerd:

**De eendaadse samenloop van
opzettelijk met iemand beneden de leeftijd van zestien jaren buiten echt
ontuchtige handelingen plegen, meermalen gepleegd,
en
ontucht plegen met een aan zijn zorg en waakzaamheid toevertrouwde
minderjarige, meermalen gepleegd.**

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 5 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:197 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Verkrachting.

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 7a bewezen verklaarde is telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:201 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Feitelijke aanranding van de eerbaarheid, meermalen gepleegd.

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 7b bewezen verklaarde is telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:197 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Verkrachting, meermalen gepleegd.

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 8a bewezen verklaarde is – voor wat betreft de periode tot 15 november 2011 – telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 248 SrNA. Voor zover het bewezen verklaarde is gepleegd vanaf 15 november 2011 is het telkens voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:197 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Verkrachting, meermalen gepleegd.

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 8b bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:201 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Feitelijke aanranding van de eerbaarheid.

Het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 9 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:201 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Feitelijke aanranding van de eerbaarheid.

Het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 bewezen verklaarde is voorzien bij en strafbaar gesteld in artikel 2:203 Sr. Het wordt als volgt gekwalificeerd:

Door misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht een persoon waarvan hij redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, opzettelijk bewegen ontuchtige handelingen te plegen of zodanige handelingen te dulden.

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van deze bewezen verklaarde feiten uitsluiten. De feiten zijn daarom strafbaar.

Strafbaarheid van de verdachte

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van de verdachte uitsluiten.

De verdachte is daarom strafbaar voor het hiervoor bewezen verklaarde.

Op te leggen straffen

Het Hof heeft bewezen verklaard dat de verdachte zich ten opzichte van zeven aangeefsters aan een of meer zedendelicten heeft schuldig gemaakt. In vergelijking met de bewezenverklaring van het Gerecht is er één strafbaar feit bijgekomen: de feitelijke aanranding van aangeefster H.

Het Gerecht heeft de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 9 jaren en heeft hem daarnaast voor de duur van 14 jaren ontzet uit het recht om het beroep uit te oefenen van leidsman van de door hem opgerichte geloofsgemeenschap of een soortgelijk kerkelijk beroep.

De procureur-generaal heeft, uitgaande van dezelfde bewezenverklaring als die van het Gerecht, gevorderd dat de verdachte zal worden veroordeeld tot een gevangenisstraf voor de duur van 12 jaren met aftrek van voorarrest en dat hij daarnaast voor de duur van 15 jaren zal worden ontzet uit het beroep van kerkleider.

De verdediging heeft bepleit dat bij een bewezenverklaring juist een lagere gevangenisstraf aan de orde zou moeten zijn dan in eerste aanleg is opgelegd,

terwijl bovendien juridisch geen ruimte bestaat om de verdachte het recht te ontzeggen als kerkleider op te treden.

Het Hof overweegt als volgt.

Bij de bepaling van de op te leggen straf wordt gelet op de aard en de ernst van hetgeen bewezen is verklaard, op de omstandigheden waaronder het bewezen verklaarde is begaan, op de mate waarin de gedraging aan de verdachte te verwijten is en op de persoon van de verdachte, zoals een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting naar voren is gekomen.

De ernst van het bewezen verklaarde handelen van de verdachte komt naar het oordeel van het Hof goed tot uitdrukking in de volgende overwegingen van het Gerecht, die door het Hof worden overgenomen: *“De verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan seksueel misbruik van drie tienermeisjes en vier jongvolwassen vrouwen die allemaal lid waren van de geloofsgemeenschap die jaren geleden door de verdachte is opgericht en waarbinnen hij tot zijn aanhouding fulltime fungeerde als organisatorisch en geestelijk leider. Het misbruik varieerde van een enkele ongeoorloofde lichamelijke aanraking tot een volledige seksuele relatie met penetratie van vagina, anus of mond, gedurende meerdere jaren. De verdachte heeft aldus inbreuk gemaakt op de lichamelijke en psychische integriteit van deze jonge meisjes en jonge vrouwen. Hij heeft er blijk van gegeven hoofdzakelijk gericht te zijn op zijn eigen lustbeleving en weinig tot geen oog te hebben voor de schade die de seksuele contacten aanrichtten bij de slachtoffers. Dit is extra schrijnend voor wat betreft de slachtoffers L en H. In het geval van slachtoffer L begon het misbruik toen zij nog geen vijftien jaar oud was (het Hof: sterker nog, hiermee is de redactie van de strafbepaling gevolgd; bewezen verklaard is dat het eerste misbruik al plaats vond toen zij pas 12 jaar oud was) en heeft het voortgeduurd tot ver in haar volwassenheid. De verdachte heeft haar seksuele handelingen doen plegen en ondergaan waar zij gezien haar leeftijd nog niet aan toe was. Hierdoor heeft hij een negatieve invloed gehad op het natuurlijke seksuele ontwikkelingsproces waar elk kind doorheen gaat. In het geval van het slachtoffer H begon het misbruik toen zij 19 jaar oud was. In de vier jaren die volgden en waarin het misbruik voortduurde, is zij vijf keer zwanger geraakt van de verdachte en heeft zij telkens een abortus moeten ondergaan. Abortus is een zeer ingrijpende gebeurtenis. Dat het slachtoffer dit vijf keer mee heeft moeten maken, zal zonder meer een grote psychische weerslag op haar hebben gehad.*

Net als bijna alle andere slachtoffers hebben ook de zojuist bedoelde twee slachtoffers lang gezweven over het misbruik, onder andere omdat de verdachte daarop aandrong, met als gevolg dat het misbruik niet stopte en zij pas jaren nadien met de verwerking konden starten. Het gerecht constateert dat de verdachte het grote vertrouwen dat de slachtoffers in hem stelden als hun kerkleider en geestelijk vader niet waard is gebleken. Hij heeft het overwicht dat hij op de slachtoffers had door zijn leeftijd en zijn bijzondere positie binnen de geloofsgemeenschap, op een volstrekt verkeerde manier ingezet. Dat wordt hem extra zwaar aangerekend door het gerecht.

Ook in bredere kring heeft het handelen van de verdachte een schok teweeg gebracht. De gepleegde feiten hebben maatschappelijke onrust veroorzaakt. Als kerkleider vervulde de verdachte een voorbeeldfunctie binnen de samenleving. Hij heeft het vertrouwen dat de maatschappij moet kunnen stellen in personen die verantwoordelijk zijn voor de zielzorg van, soms kwetsbare, personen, diep geschaad.”

In navolging van het Gerecht stelt het Hof ook vast dat met het huidige Wetboek van Strafrecht het strafmaximum voor de onder 1b en 1d (en daaraan voegt het Hof toe: 8a) bewezen verklaarde feiten is verlaagd. De desbetreffende feiten zijn (deels) begaan vóór de inwerkingtreding van dit wetboek, maar de nieuwe wetgeving wordt – als gunstiger voor de verdachte – toegepast bij de strafoplegging.

Anders dan het Gerecht meent, is dat verlaagde strafmaximum nog geen reden voor een verlaging van de op te leggen straf. De wetgever heeft nadrukkelijk te kennen gegeven dat de verlaging van het strafmaximum niet zozeer te maken heeft met de strafwaardigheid van de desbetreffende feiten, als wel met het meer onderling in balans brengen van de verschillende strafbedreigingen in het nieuwe Wetboek van Strafrecht (vgl. memorie van toelichting, pagina 466). Bovendien laat het onverlet dat het strafmaximum in deze zaak een gevangenisstraf voor de duur van 20 jaren is (dat blijkt uit toepassing van de samenloopregeling van artikel 1:136 Sr: de zwaarste strafbedreiging is in dit geval 15 jaren voor een verkrachting, dat vanwege de andere strafbare feiten met een derde wordt verhoogd).

Een vergelijking met soortgelijke zaken is niet eenvoudig te maken. De verdachte heeft zich over een periode van bijna negen jaar schuldig gemaakt aan diverse zedendelicten. Wat dat betreft zal het Hof het Gerecht ook niet volgen in de overweging dat het in het voordeel van de verdachte spreekt dat hij niet eerder voor een strafbaar feit is veroordeeld. Dat klemt temeer nu die zedendelicten in het bijzonder ten opzichte van vijf slachtoffers buitengewoon ernstig waren:

- aangeefster T werd door de verdachte verkracht;
- zowel aangeefster A als aangeefster H werd door hem jarenlang stelselmatig verkracht en op andere wijze seksueel misbruikt;
- aangeefster M werd door hem seksueel misbruikt toen ze minderjarig was;
- en aangeefster L, die ook minderjarig was, werd zelfs ruim vijf jaar lang seksueel misbruikt.

Verder geldt dat de verdachte bepaald niet heeft laten blijken dat hij het verwijtbare van zijn handelen inziet. Waar de verdachte zich in het voorbereidend onderzoek en het onderzoek ter terechtzitting in eerste aanleg hoofdzakelijk heeft beroepen op zijn zwijgrecht, heeft hij ter terechtzitting in hoger beroep zijn strafrechtelijke betrokkenheid ontkend en de schuld grotendeels bij de slachtoffers neergelegd. In het door aangeefster A opgenomen gesprek geeft de verdachte een verbijsterend inzicht in de geraffineerde en manipulatieve wijze waarop hij aangeefster van ieder gevoel voor zelfrespect weet te ontdoen en haar de schuld volledig in de schoenen weet te schuiven. Het Hof rekent de verdachte deze beschuldigende houding jegens de slachtoffers zeer aan.

Het Hof is met de procureur-generaal van oordeel dat de door het Gerecht opgelegde gevangenisstraf van 9 jaren onvoldoende recht doet aan de ernst van het bewezen verklaarde. Datzelfde geldt echter voor de door de procureur-generaal gevorderde gevangenisstraf van 12 jaren.

De raadvrouw heeft aangevoerd dat de detentieomstandigheden aanleiding zouden moeten zijn voor een verlaging van de op te leggen straf. Het Hof deelt die visie niet. De verdachte heeft er immers zelf vrijwillig voor gekozen om zijn voorarrest in een politiecel (blok 1) door te brengen. Het strikte politieregime is

daarbij niet op hem van toepassing. Hij wordt meer gelucht dan anderen. De verdachte heeft bij gelegenheid van zijn laatste woord bovendien medegedeeld dat voor hem blok 1 "niet slecht" was. Van een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing is niet gebleken.

Het Hof is tot de slotsom gekomen dat in het geval van de verdachte een gevangenisstraf voor de duur van 14 jaren passend en geboden is.

Het Hof acht het, evenals het Gerecht en de procureur-generaal, aangewezen om een bijkomende straf op te leggen, namelijk de ontzetting uit het recht om een kerkelijk beroep te bekleden, zoals dat van leidsman van zijn geloofsgemeenschap. Anders dan de verdediging meent, zijn de werkzaamheden van kerkleider, pastoor of apostel wel degelijk (ook) als beroep aan te merken. Daarbij is in aanmerking genomen dat de verdachte een vaste maandelijkse vergoeding voor zijn werkzaamheden ontving. De uitleg die de verdediging aan die werkzaamheden heeft gegeven - "een roeping van god" - doet daaraan niet af.

De reden om de verdachte uit dit recht te ontzetten, heeft het Gerecht treffend verwoord, welke overweging door het Hof wordt overgenomen: *"Die ernst in samenhang met het totale gebrek aan inzicht van de verdachte in het laakbare van zijn handelen, rechtvaardigen de bijkomende straf van ontzetting uit het recht om het beroep van leidsman van de door hem opgerichte geloofsgemeenschap of een soortgelijke kerkelijke functie met het karakter van beroep, uit te oefenen. Dit oordeel sluit bovendien aan bij de inhoud van het psychologische rapport waarin staat dat het afgeraden wordt om de verdachte te laten terugkeren in een gezagsfunctie."*

Met betrekking tot de duur van de ontzetting uit die rechten overweegt het Hof dat deze de duur van de gevangenisstraf ingevolge artikel 1:64 Sr ten minste 2 en ten hoogste 5 jaren te boven gaat. Dat betekent dat de duur van de ontzetting ten minste 16 jaren moet bedragen en ten hoogste 19 jaren kan bedragen. Het Hof is van oordeel dat de maximale duur in dit geval op zijn plaats is.

Beslag

Onder de verdachte zijn twee auto's in beslag genomen: de Suzuki LX7 met het kentekennummer S ..-.. en de Mitsubishi Canter met kentekennummer V ..-... Het Hof is met de procureur-generaal van oordeel dat deze auto's vatbaar zijn voor verbeurdverklaring. Het Hof stelt in dat verband vast dat het voorwerpen zijn die aan de verdachte toebehoren en dat met behulp daarvan een aantal van de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 bewezen verklaarde feiten is begaan. Het Hof zal daarom de verbeurdverklaring gelasten. Daarbij heeft het Hof rekening gehouden met de draagkracht van de verdachte.

Schadevergoeding

De benadeelde partij De J heeft zich in eerste aanleg in het strafproces gevoegd met een vordering tot schadevergoeding. Die vordering is bij vonnis waarvan beroep toegewezen tot een symbolisch bedrag van NAF 150,--.

De benadeelde partij heeft bij monde van een medewerkster van Slachtofferhulp te kennen gegeven de vordering alleen te handhaven voor zover die is toegewezen.

De verdediging heeft de vordering betwist. Het Hof is echter met het Gerecht en de procureur-generaal van oordeel dat uit het onderzoek ter terechtzitting genoegzaam is gebleken dat de benadeelde partij als gevolg van het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 9 bewezen verklaarde handelen van de verdachte rechtstreeks immateriële schade heeft geleden. Die schade kan zonder meer worden begroot op een bedrag van NAF 150,--.

De verdachte is tot vergoeding van die schade gehouden, zodat de vordering tot dat bedrag toewijsbaar is.

Het Hof ziet aanleiding daarbij een schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in artikel 1:78 Sr aan de verdachte op te leggen.

De proceskosten van de benadeelde partij zullen ten laste van de verdachte worden gebracht. Tot op heden zijn die proceskosten begroot op nihil.

Toepasselijke wettelijke voorschriften

De op te leggen straffen en de opgelegde maatregel is, behalve op de reeds aangehaalde wettelijke voorschriften, gegrond op de artikelen 1:62, 1:64, 1:66, 1:133 en 1:135 Sr.

BESLISSING

Het Hof:

vernietigt het vonnis van het Gerecht in eerste aanleg en doet opnieuw recht;

verklaart het openbaar ministerie ten aanzien van het in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 3a ten laste gelegde feit niet-ontvankelijk in zijn strafvervolging;

verklaart niet bewezen hetgeen aan de verdachte in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 1a, 2a, 2b, 3b en 6 is ten laste gelegd en spreekt hem daarvan vrij;

verklaart wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte de in de zaak met parketnummer 500.00119/16 onder 1b, 1c, 1d, 4a, 4b, 5, 7a, 7b, 8a, 8b en 9 ten laste gelegde feiten, en het in de zaak met parketnummer 500.00052/17 ten laste gelegde feit heeft begaan;

verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan bewezen verklaard en spreekt hem daarvan vrij;

ontslaat de verdachte van alle rechtsvervolging ten aanzien van het onder 1c bewezenverklaarde voor zover het gaat om de periode tot 15 november 2011;

kwalificeert het overige bewezen verklaarde als hiervoor omschreven;

verklaart het bewezen verklaarde strafbaar en de verdachte daarvoor strafbaar;

veroordeelt de verdachte tot een gevangenisstraf voor de duur van **14 (veertien) jaren**;

beveelt dat de tijd die door de verdachte voor de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in verzekering en in voorlopige hechtenis is doorgebracht, bij de tenuitvoerlegging van de opgelegde gevangenisstraf in mindering wordt gebracht;

ontzet de verdachte voor de duur van **19 (negentien) jaren** uit het recht het beroep te bekleden van leidsman van de door hem opgerichte geloofsgemeenschap (thans geheten: Rain of the Blessings for All Nations Messianic Community Curaçao) of een soortgelijke kerkelijke functie in een geloofsgemeenschap met het karakter van beroep;

verklaart verbeurd de in beslag genomen en nog niet teruggegeven voorwerpen, te weten een auto van het merk Suzuki (type LX7, kentekennummer S ..-.) en een auto van het merk Mitsubishi (type Canter, kentekennummer V ..-.);

wijst de vordering tot vergoeding van de door de benadeelde partij M.A. de J geleden schade toe tot een bedrag van NAF 150,- (honderdvijftig gulden) en veroordeelt de verdachte om dit bedrag tegen een behoorlijk bewijs van kwijting te betalen aan de benadeelde partij;

veroordeelt de verdachte in de kosten door de benadeelde partij gemaakt, tot op heden begroot op nihil, en in de kosten ten behoeve van de tenuitvoerlegging alsnog te maken;

legt de verdachte als schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van voornoemde De J de verplichting op tot betaling aan het Land van een bedrag van NAF 150,- (honderdvijftig gulden), bij gebreke van betaling of verhaal te vervangen door 3 (drie) dagen hechtenis, met dien verstande dat toepassing van de vervangende hechtenis de betalingsverplichting niet opheft;

bepaalt dat betalingen aan de benadeelde partij in mindering strekken op de verplichting tot betaling aan het Land en dat betalingen aan het Land in mindering strekken op de verplichting tot betaling aan de benadeelde partij.

Dit vonnis is gewezen door mrs. M.C.B. Hubben, S.A. Carmelia en D. Radder, leden van het Hof, bijgestaan door mrs. A.P. Verhaegh en R.A. Caupain, (zittings)griffiers, en op 18 oktober 2018 uitgesproken in tegenwoordigheid van een griffier ter openbare terechtzitting van het Hof in Curaçao.

mr. A.P. Verhaegh is buiten staat dit vonnis mede te ondertekenen.

uitspraakgriffier: